XVI. évfolyam. Selmecbánya, 1906. május 27. 21. szám.

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS HIVATALOS ÉRTESITŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések megállapodás szerint szamittatnak.
Nyilttér dija soronként 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Az első teendő.

A parlament megkezdette müködését. Uj emberek uj jelszavakkal jöttek, hogy jóvátegyék egy diestelen, elmult korszak bünein, hogy helyrehozzák azt, mit a hatalom eddigi letéteményesei elmulasztottak. Mint tavasz jöttével erdők sudaraiban az éltető nedü, ugy kering az ujkor embereinek erében a lüktető vér, a tettre készség, a munka után való vágyakozás. Eredményes lesz-e azonban a jövő, lesz-e gyümölcse annak a fának, melynek ma még csak rügyező gallyait, fakadó bimbóit látjuk?

Kérdések kérdése ez. És ha válasz nélkül hagyjuk, nem azért tesszük, mintha Kassandra jóslatoktól akarnánk tartózkodni, hanem csak azért, mert a jövendőnek alakulását ma még a titkok legsötétebb leple takarja.

Nagyjából azonban mégis körvonalozhatjuk a jövő képét.

A nemzetiségek, a magyar állam ezen esküdt ellenségei fokozottabb mértékben aktivitásba léptek és programmjuk egyre fokozottabb mértékben hirdeti hazaáruló, államellenes tendenciák megvalósitását.

Nos, ezen törekvéseknek végét kell vetününk, semmit és senkit sem kimélő szigorral kell felvennünk a küzdelmet faji önállóságunkért és függetlenségünkért.

Igen sokféle utja módja van ennek, hiányosan bár, de tölünk telhető részletességgel mégis megkiséreljük ezeknek nagyjából való körvonalozását.

Bár minden nemzetiségi áramlat feltétlen elnyomásának vagyunk követelői, mégsem hirdetünk minden körülmények között erőszakkal, kiméletlenséggel folytatandó küzdelmet.

Sok és szinte hihetetlenül keserves tapasztalat azt bizonyitja, hogy azon nemzetiségi áramlat, mely ujabban hazánk határain belül érezhető nem meg győződésből fakad, hanem tisztán és kizárólag egyes kapzsi és lelkiismeretlen agitátorok agyarkodásának eredménye.

Természetes ezek után, hogy minekünk a regenerálás munkáját nem azon a szegény, szerencsétlen, félrevezetett népen kell kezdenünk, hanem legelőször is az agitátorok müködését kell megakadályozni. Ha lehet, szép szóval, ha nem tüzzel-vassal, erőszakkal, de mindenesetben gyorsan és biztosan. Az ilyen agitativ müködés olyan, mint a hamu alatt lappangó zsarátnok, mikor levegő még nem éri, egyetlen taposás pocsékká teszi, de ha ezt elmulasztjuk, ha lobogó lánggá fejlődik, — nincs az a hatalom, mely többé utját állhatná rohamos pusztitásainak.

Vannak sokan, kik az ilyen nemzetiségi agitátoroknak inkább békés eltávolitását ajánlják, abban a hitben, hogy erősebb eszközök alkalmazása könnyen martirok köntösében tüntetné fel a nemzetiségi apostolokat és akik nagyon jól tudják, hogy semmi sem alkalmasabb valamely vallási vagy politikai irány megerősödésére a vértanuk kultuszánál.

Nem szabad azonban felednünk, hogy ez nem olyan igazság, mely minden körülmények között és feltétlenül helyt áll. Csak ott és csak azon esetekben van igaza e tételnek, ha e martirok mögött ott van a meggyőződés ereje, ott a hit és ha kétségtelenül kiviláglik ezek teljes ragyogó tisztaságu önzetlensége. Amikor azonban tévtanok terjesztéséről van szó, amikor nyilvánvaló és bebizonyitható, hogy önös érdekek vadászata titkos rugója az ilyen mozgalmaknak és amikor földi szenny és salak tapad nevükhöz, akkor igen könnyü az ilyen alakok letörése.

Módot kell egyuttal arra is találnunk, hogy mindenféle agitatorius müködésnek élét elvegyük, azáltal, hogy a magunk erejéből,

Egy házasság története.

Irta: Gaal Gusztáv.

Kovács Márta egy emelettel feljebb lakott. Azaz, nem is lakott, hanem nevelőné volt Goldberger bankár két leánya mellett. Határozott és feltünő szépség volt. Weil ur ellenben középtermetü, nyirott bajuszu fiatalember, aki külső tekintetben semmiben sem különbözött a többi bankhivatalnoktól. Belsőleg azonban annál is inkább. Igy, többek között nem is járt társaságba. Nagy ritkán, ha rokonait meglátogatta. de ezek csak kötelező félórás vizitek voltak.

Weil Gyula, az öccsével együtt, akit Pálnak hivtak és aki vele egy részvénytársaságnál volt alkalmazásban, az első emeleten lakott egy két szobás legénylakásban, amelyet Treszka néni, egy vén, bajszos fehérceléd tartott rendben. Ugyanez a Treszka néni, valószinüleg szülői örökség, főzött is kettőjüknek. Még a régi mód szerint, de igen jól. Treszka néninek egyébként nem csak kötelességei, de jogai is voltak. Például szabad volt neki igen hangosan dörmögni, ha Pál ur egyfolytában három napig éjfélkor jött haza. Mert Pál ur néha ezt is megtette.

De Gyula ur csak hivatalos dolgokban maradt el a rendesnél tovább, nem gyakran ugyan, de minden két hónapban, amikor nyers mérleget csináltak, ami talán a prokurista jelenléte nélkül is ment volna valahogy, mert Weil Gyula prokuristája volt már a részvénytársaságnak, de mégis csak jobban és hibátlanabbul ment, mikor Weil ur is ott volt, segitett, utána nézett és biztatgatott.

Pál ur is elmulott már huszonnégy éves, de hasztalan, Treszka néni körülbelül még most is hat és tiz esztendősöknek látta az ő árváit akik szemeláttára nevelkedtek embernyi emberekké.

Weil Gyula a lépcsőn találkozott Kovács Mártával, ugyanott ismerkedett meg vele. Nem nehéz az ismerkedés, mikor valaki szereti a gyermekeket, megszólitgatja, simitgatja őket, végre aztán nemcsak köszön udvariasan a nevelőjüknek hanem be is mutatkozik neki és elbeszélget vele nincs-e benne semmi illetlenség. Kovács Márta szivesen fogadta Weil közeledését, mély, bársonyos hangján már messziről üdvözölte és barátságosan megkérdezte: miért siet annyira a hivatalba, mikor egész nap ugyis ott van?

— Sok a dolog, kisasszony, és sokan vannak hozzá, akik maguk jószántából egy sornyival se csökkentenék.

Aztán beszélgettek, csaknem a Weil hivatalig, mert Márta arra vihette a gyermekeket, hiszen sétálni jött le velük az utcára. Kezdetben nem gondolt arra, hogy az egész egyébb lehetne futóismeretségnél, akivel az ember agyonüt egy-egy félórácskát, de aztán látta, hogy ennél a komoly embernél minden dolog a legkomolyabb irányban halad és akkor már kereste a találkozásokat. Kovács Márta valami elszegényedett hivatalnok nemes család sarja, megőrzött valamit a fölfelé törekvő kék vérből, mely hajlandó kissé az eszközöktől is eltekinteni, ha a cél érdemessé teszi ezt.

Weil Gyula részéről, bizony lassan-lassan szerelem fejlődött a találkozásból. Erős és tartós szerelem, a komoly, 30 esztendős emberek szerelme, akiknek szive addig érintetlenül maradt a tintás, foltos iroda kabát mögött. És egy este kijelentette öcsesének, hogy elveszi a leányt

Öcsese csak annyit mondott:

— Tégy amit akarsz, de ne feledd, hogy más a ti véretek, más a ti származástok.

Egyebet nem is beszéltek a dologról. Weil Gyula és Kovács Márta egybekeltek, nagyobb és szépen berendezett lakásba költöztek és boldogok voltak.

Valóban azok lettek volna?

A férfi ugy érezte, hogy ő boldog. Nem tudtak ugyan ugy assimilálódni egymáshoz ahogy azt a házas élet megkivánta volna, a nő egyéniségében a hásasság egy szikrányit sem köszörülte le, ami mindig hiba sőt talán fejlesztette.

a magunk kezdeményezéséből hozzáfogjunk a nemzetiségek lakta vidékek gazdasági helyzetének javitásához.

Hiszen őszintán be kell vallanunk, hogy a nemzetiségek nagy részének elégületlensége teljesen érthető. A határszélen, terméketlen földön kedvezőtlen éghajlati viszonyok között — csodálhatjuk-e, ha az elnyomottság bizonyos érzete keseriti el őket, és ha elkeseredésükben az ellen fordulnak kiről leginkább várhatnák és remélhetnék helyzetük javitását — a fenálló államrend ellen.

Triviális, de találó hasonlat, midőn arra a példaszóra emlékeztetik, hogy a melyik kutya jóllakott, az nem harap. Átvitt értelemben áll ez a nemzetiségekre is. A mely állam minden lakója rendezett gazdasági viszonyok között él, annak nem kell félnie sociális áramlatok aknamunkájától.

Legelsősorban tehát oda kell igyekeznünk, hogy minden jogos elégületlenség forrását betemessük, és ilyképpen ne szolgáltassunk önként módot és alkalmat ellenségeinknek a hatásos támadásra.

Második rendkivül fontos feladatunk az ifjuság magyar szellemben való nevelése. Szomoru tény, hogy jelenlegi népiskolai törvényünk, még Berzevicy módositásával is oly hiányos és oly fogyatékos, hogy semmi esetre sem felel meg céljának és hivatásának.

Ezer és ezer tanköteles gyermek van Magyarországon, kinek még akkor sem állana módjában az államnyelvvel megösmerkednie, ha ez az ő vagy szülei határozott kivánsága lenne.

Egész vármegyék vannak aperiferiákon, melyekben a magyar nyelv tanitása teljesen elhanyagolt és a melyek igy lassan-lassan valóságos tenyésztő részkei lesznek a nemzetiségi mozgolódásnak.

A programm harmadik pontja végül a papság megrendszabályozása. A kálvinistán kivül minden katolikus felekezetnek vannak parazitái kik elfelejtik a hivatásukkal járó kötelességeket és ezek helyett a sokkal népszerübb és sokkal nagyobb jövedelmet hajtó agitációval és nemzetiségi izgatással foglalkoznak.

Reméljük, hogy a most megalakult ház nem fog késni, olyértelmü javaslat megvalósításával, mely a fentiek szerint minden államellenes müködésnek elejét veszi és lehetetlenné teszi azt, hogy legyenek e hazának oly polgárai, kik a keblén melengetett kigyó épenséggel nem szép szerepére vágyakozzanak.

Az igazi iparpártolás.

A magyar ipar pártolásáról beszélnek mindenféle az országban. Gyüléseken, hirlapokban, magántársaságban mindenütt arról folyik a szó, hogy milyen jó volna: ha Magyarországnak is volna ipara.

Eddig is elég szó esett erről a témáról, Itt-ott fel is buzdultak, a magyar ipar azonban még most is csak kezdetleges állapotban van, mert az a pár ember, aki a mozgató szerepet kezébe vette szegény ember volt, a nagy tőke mind kiment a külföldre és a külföldi gyáripar nagy produktuma, olcsóságával a szegény és általában a magyar iparos intelligenciája nem birta sokáig a versenyt.

Mindezideig azért nem volt képes a magyar ipar fejlődésnek indulni. A vagyonos osztály pénzének külföldre való importálása és a magyar iparos intelligenciája volt a mélyreható oka annak, hogy a magyar iparos nem tudott vagyonban terjeszkedni, gyárakat létesiteni. Ezekhez a főbenjáró okokhoz csatlakozott még az is, hogy a magyar középosztály vakon követte a mágnásosztályt, ki fiaiból jogászt, hivatalnokot nevelt s akinek mód adatott ahhoz, hogy fiainak földet, pénzt adjon, az egy sem engedte fiait iparpályára, hanem gazdának nevelte, ahol szenvedelmesen tombolt a kártya, az asszonyszenvedély, a lóversenyezés, a nagy úri passziónak sokszor észszerütlen és indokolatlan költekezése.

Most a válság ideje alatt megdöbbenve látta a nemzet, hogy mennyi hivatalnok jelentkezett állás után. A hirlapok, maga a közvélemény mily erővel, mily dehonesztáló szavakkal sietett megbélyegezni az embereket becsületérzésében és ha bár soknaknak számolnia kellett azzal, hogy a társaságok diszkvalifikálják őket, sokak nem meggyőződésből, nem hazafiságból, vagy azért vállalták szerepet, mert azt vélték, hogy hazájuknak szolgálatot tesznek, hanem azért vállalkoztak, mert diplomával a kezükben másképp nem tudtak érvényesülni.

Most, hogy vizsgákra készülnek fiaink, most amikor ujra megjelennek az iskolai év végi értesitők és olvasni fogjuk az átlag emberek tanulmányainak vergődését, ujból hangoztatnunk kell, hogy a magyar ipar fejlődésében az fontos gátló akadály, hogy nálunk annyian a hivatalnoki pályára tülekednek. De amikor ezt konstatáljuk eszünkbe jut az a momentum, mely szintén a válságnak egy érdekes eszköze volt s ez: a tulipán mozgalom. Nem keressük a politikai okokat, mert azokkal nem is akarunk foglalkozni. Egy azonban bizonyos, hogy az ipari vállalatok felkarolására egész ország összetartó ereje szükséges és hogy eredményeket tudjon felmutatni, azt éppen a tulipán mozgalom mutatja.

Az iparpártolás eszméjének állandónak kell lenni és hogy állandó maradjon, a tőke pénzeseknek, a földes uraknak és mágnás uraknak ipari vállalatokat kell létesiteni, kiknek hegyi birtokain az ipari gyártáshoz szükséges természeti erők maguktól ingyen kinálkoznak.

Mihelyt az arisztokrácia azzal a valóságos demokratikus szeretettel nézi az iparpártolás eszméjét: hogy iparpártolásával a hazának, polgártársainak tesz szolgálatokat, az ipar fellendül; fel pedig azért, mert az emberek megtalálják egymást, nem csinálnak ellentéteket egymásnak s nem is a megkülönböztetések áldatlan harcainak szentelik az időt, hanem megkedveltetik a munkát, a mágnásosztály is látva a munka áldásait, ipari vállalatainak szivesen adja a tőkét, mert annak kamatai jóval felül haladják a föld jövedelmét.

Az önálló vámterület előkészitésével uj jövőt kell biztositani az ország lakósságának. Fiaink kenyerét, már most kell biztositani: mert hihető, hogy az uj korszak uj alakulását jelenti az iparnak is.

Az lesz az igazi ipar pártolás, ha az iparnak is ép, egész embert nevelünk. Ez a rendszer többet ér, mint a szónokló emberek rendszere, de azért a beszéd sem árt, mert mentől többet szólunk róla, annál jobban sietteti a cselekvést az idő.

De a férfi kárpótlást talált a szerelemben és ha vélemény különbség volt kettőjük között inkább engedett mert nagyon szerette a feleségét. Igy ment ez négy esztendeig. Közben Márta keveselni kezdte a jövedelmet: tulságosan bőkezüen bánt a pénzzel, ruhára, ékszerre többet költött a kelleténél és türelmetlenkedett, higy férje még mindig csak prokuristája a részvénytársaságnak. Ösztökélte, hogy keressen magának igazgatói állást, bizonyosan hozzájut, ha utána néz és nem ragaszkodik igy a mostani állásához, melyből megélni sem tudnak már.

Egy őszi délelőtt történt, hogy Treszka néni szokása szerint elbeszélgetvén az uj cseléddel, azt mondotta neki, amit rendesen mondani szokott. Az én uram nem oly közönséges zsidó ám . . . És Márta hallotta ezt és az öreg asszony beszéde vérig bosszantotta. Behitta magához és keményen rápörölt. Az pedig védekezett, a párbeszéd mind hevesebb lett, a vén cseléd azt hitte, joga van védeni ura érdekeit és szemrehányásokat tett asszonyának, hogy tovább takaródzik, mint a meddig a paplan ér és egyebeket s a fiatal asszony, felbőszülve, a kezében levő kulcscsomót Treszka néni fejéhez vágta . . .

Óh, nem nagyon ütötte meg, de a vén cseléd ugy érezte, hogy kést forgatnak a szivében.

Leütt az előszobába és sirt keservesen, mig Gyula ur meg nem jött a hivatalból, aztán megmondotta neki, hogy ő elmegy, mert . . .

De nem tudta megmondani mert, csukló sirás elfojtotta a hangját.

Weil komoran nyitott be feleségéhez. Az asszony nem viszonozta köszöntését. Mért akar Treszka néni elmenni?

Mert ha el nem megy, én dobom ki.

No, no, Márta . . .

Kidobom, hogy a nyaka kitörik, kiáltott kipirulva Márta.

De miért?

Mert nem türöm, mert lépten-nyomon megaláz, mert . . . különben is azt teszem a cseléd eimmel amit akarok.

Treszka néni nem közönséges cseléd . . .

Azért én mégis kihajitom.

Megengeded, hogy én is beleszóljak . . .

Ugy, akkor akar beleszólni és az asszony, most, először házaséletükben maflázta a férjét, mikor én asszony akarok lenni a házban!

Az enyém is! . . .

Akkor nem szólt bele, mikor ez a boszorkány a locsogásaival megpirit és guny tárgyává tesz . . . És az asszony erre a gondolatra egészen fejét vesztette, akkor maga tehetetlen, gyáva mint a többi zsidó.

Weilt mintha fejbe ütötték volna. Elkábult Kitántorgott szobájából. Kint a nap sütött és az emberek vidáman sürögtek, forogtak az utcán. Mindenki élvezte az életet, csak ő hibázta el a magáét. Hozzákötötte valakihez, akinek szivében idegen maradt, miért is éljen hát? Gyermeke nincs, a hivatalért nem érdemes dolgozni, ugy érezte, mint hogyha sziklán járna, melyről a korlátot köröskörül elvették és a szikla mindig keskenyebb lesz. És alatt mélység van, fenekellen és sötét . . .

Másnap Weilt holtan vitték haza, a homlokán seb volt és az ujságok megirták, hogy a tulfeszitett munka megrontotta idegrendszerét és az öngyilkosságot pillanatnyi elmezavarban követte el.

Harmadnap pedig a részvénytársaság igazgatója látogatta meg Mártát és legmélyebb részvétét fejezte ki, és értesitette az özvegyet, hogy igazgatósági ülés megszavazta férje teljes fizetését nyugdij gyanánt s jegyzőkönyvbe igtatta fájdalmát a legjobb tisztviselője halála fölött, mert a most bevezetett uj üzletág igazgatójává a napokban akarták kinevezni,

És az asszony sirt, sirt, szivszakadva, mert siratta a 2000 koronányi különbözetet . . .

Felhivás a munkásokhoz.

Forrong a társadalom, pillanatokra azt hinnök, hogy tőtágast áll az emberiség, s már a következő percben csodálva látjuk, hogy csöndes minden. A tenger háborog, hullámra hullám tődul — hogy a vész elmultával annál több örömünk legyen elnémult tükrében gyönyörködni. A létért folyó mindennapi küzdelem szenvedélyeket fakaszt ki belőlünk, kiállunk a nagy küzdő térre, harcolunk, egyik jogért, másik kenyérért, a harmadik mindkettőért, és ezen küzdelem nehezíti meg életünket, s a küzdelem mégis uj erőt ad a legközelebbi — küzdelemre.

Forrongás van mindenfelé. A küzdelmek végtelen tengerében a szem keres egy szigetet, ahol partot érne, ahol megpihenne a sok hányattatás után. A ma elmult, gondot okoz a holnap — annak, akinek a ma tegnap okozott gondot.

A társadalmi forrongásban egy szigetet találtam, melyen megtörik a szenvedélyek minden hullámcsapása, mely minden hajótörőttet fölvesz olyan értelemben, hogy a kik közös célért küzdenek, azok között nincsen válaszfal.

A magyarországi munkások rokkant és nyugdijegylete mint szilárd szikla áll a hullámcsapások között: a falak közé a politika cselszövései, ármányai mind eddig nem birtak maguknak utat törni a kik itt helyet foglalnak, azok kint hagyják politikai elveiket, nézeteiket, azoknak egy cél lebeg szemeik előtt: segiteni a rokkant és agg munkásokon.

Az egylet falain belül higgadt, józan a gondolkozás, mely érvel, gondolkozik, de nem ront neki a más véleményének. Müvelt emberek igyekeznek egymást megérteni, egymást kapacitálni. Egyletünk sok ezer tagjai között találunk ép ugy nemzetközi szociáldemokratát, mint jóra való hazafit, itt nem ellenfele egymásnak senkisem, és ez a lényege a dolognak. Tiszteljük meg egymást, s ha valaki nem áll azon az erkölcsi, szellemi nivón, melyen kellene állania, igyekezzünk őt magunkhoz emelni, hogy véle boldogulhassunk.

A harcban a mindennapi kenyérért nekünk munkásoknak, sajnos nem jatott annyi kenyér, hogy abból holnapra eltehessünk. Bizony igen szüken van az mérve, s ha mégis azt akarjuk, hogy abból holnapra is eltehessünk, el kell belőle csipni egy-egy falatot, s eltenni, de nem a takarékba, hanem olyan egyletbe, ahol az ember nincs saját magára utalva, hanem ezren, és tiz ezren támogatják.

Magyarország szomoru hirnévre tett szert, hogy sok a koldus, és ez sajnos igaz is még sajnosabb, hogy a koldusok javarésze munkásokból kerül ki, akik vagy baleset, vagy aggságuk következtében kidöltek a munkából es kénytelenek az utca sarkára állani és köszönettel fogadni minden alamizsnát. Mert hiába való itt minden okoskodás, minden áll szenteskedés, a tény az, ha egy munkás abba a kényszer helyzetbe jut, hogy nem bir dolgozni, nem marad más hátra, mint hogy koldulni menjen.

Még a jobban díjazott munkás sem bir magának annyit eltenni, hogy abból öreg napjaira megélhessen — hát még akinek családja is van? Mindegyik munkás kivan téve annak, hogy beteg vagy munkanélküli lesz és akkor az anyagi gondok még sulyosabban nehezednek rá; ez azonban sokkalta inkább vonatkozik a roszabbul díjazott munkásokra, akik pedig Magyarországon az óriási többséget teszik ki. Az államnak kötelessége volna ugyan a munkásokról és azoknak a fentebb emlitett napjaikról gondoskodni, de sajnos egyebek között erre sem gondoltak még a kormányok.

És amit az állam hivatalosan elmulasztott, azt nekünk — a társadalomnak, kezet-kézbe téve kell megtennünk. Megteszi a magyarországi munkások-, rokkant- és nyugdijegylete, melynek meg van azaz óriási erkölcsi ereje, hogy magában egyesiti a különféle elemeket, akik odakünn ellenfelek, itt benn békés *testvérek*.

Mindazonáltal ha elgondolkozunk egyletünk 13 évi fejlődésén, önkéntelenül eszünkbe jut, hogy dacára, hogy önerőnkből lett eddig elég hatalmassá az egylet, mégis sokkal több tagjának kellene lennie. 52000-nél tartunk a tagkönyvek számozásánál, de tényleg csak 35000 rendes fizető tagunk van.

Miért van ez? A törölt 17000 tag közül körülbelül csak 1200 halt el, a többi leginkább csak hanyagságából kifolyólag töröltetett. Ebből is láthatjuk mily kevéssé törődik, a munkások igen nagy sokasága a jövőjével. A nembánomság, hanyagság és nemkevésbé némelyek rosz akaratu lebeszélése teszi azt, hogy oly sok tagot kénytelen az egylet vezetősége törölni.

Pedig mennyi áldozatkészséggel agitálnak a tagok, a vezetőség és a fiókok vezetőségei, hogy a munkásokat minél tömegesebb számban tegyék egyletünk hiveivé, azok saját érdekében is, tisztán emberbaráti szempontból. Hogy mennyi nehézséggel, rosz akarattal, ferditéssel kell e közben megküzdeniök, ennek ők magok a megmondhatói.

Sajnos a munkások nembánomságának csak az állam vethet véget azzal, hogy a rokkantség és aggság esetére való biztositást mindenkire nézve kötelezővé teszi. Hogy azonban a kényszer biztositás az állam részéről oly előnyös lesz-e a munkásra nézve? Ki ennek a a megmondhatója? És mikor lesz az meg? Mire ezt a kérdést a törvényhozás utján elintézik, számos év mulik el még, a mit soha többé vissza nem varázsolhatunk.

Ime most már teljesen tudhatjuk, hogy egyedül csak saját erőnkre vagyunk utalva. Félre a közönnyel, a kishitüséggel, a bizalmatlansággal, győzedjék meg mindenki egyletünk kifogástalan működéséről s bizalmában megszilárdulva legyen lelkes apostola ennek a nemes emberbaráti eszmének.

Értsük meg egymást, hogy itt nem anyagi előnyökről, itt nem alamizsnáról van szó, hanem jogról, melyet a befizetés tett azzá, önségélyről, melynek a jog a forrása, akkor mindenki azon lesz, hogy e joghoz és ezen önségélyhez minél többet juttasson, hogy az egylet révén minél többen ölhessenek gond nélkül, ha egyszer a munkából kidöltek, ha a balsors utól érné őket és egy napon nem mennének, hanem vinnék őket haza a munkából.

Segits magadon az Isten is megsegit!

Elek Béla.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hirek.** *Fodor* József városi m. kir. állatorvosnak két hónapi szabadságot engedélyezett a m. kir. földmivelésügyi miniszter. Távolléte alatt az állatorvosi hivatalos teendőket a korponai állatorvos fogja ellátni. — *Ács* József városi pénztáros négy heti szabadságra elutazott.

— **Kinevezés.** *Szabó* Valér végzett főiskolai hallgató bányagyakornokká neveztetett ki.

— **Eljegyzés.** *Herbst* Ágoston helybeli selmeci takarékpénztári tisztviselő eljegyezte folyó hó 19-én *Molnár* Erzsikét Jászberényből.

— **Bocskay ünnep.** Az ev. egyházban tartatik ma vasárnap május 27-én délelőtt 10 órakor hálaistentisztelet, megemlékezéssel Bocskay Istvánra, mint a vallásszabadság s az alkotmány megvédőjére. Az istenisztelet után pedig diszközgyülés fog tartatni a Liceum tanácstermében, melynél a hálás megemlékezés jegyzőkönyvbe vétetik s néhány egyházi ügy is elintéztetik.

— **Köszönetnyilvánitás.** A «Kolos» nevelőintézet növendékei által 1906. május 12. és 13-án tartott szinmű előadás alkalmából felülfizetni kegyesek voltak: Fodor Lászlóné dr.-né 4 K, Wankovits Lajosné 3 K, Csch Lajos, Ács József, Herman József és Podhorszky Józsefné 2—2 K, Mihalik Istvánné, Gazsi Ferenc és Grohmann Gyula 1—1 K. A nemeslelkü adakozók fogadják ez uton is az intézet elüljáróságának leghálásabb köszönetét.

— **Ezüstlakodalom.** *Paduch* István kohóaltiszt és tűzoltóegyleti pénztáros mult szombaton tartotta meg nejével *Szlámi* Herminnel ezüstlakodalmát. A szép családi ünnepen sokan üdvözölték a köztiszteletben álló párt s a tüzoltó tisztek testületileg üdvözölték.

— **Cimadományozás.** *Lachita* János nyugalmazott bányatanácsos, a fémkohászatnál teljesitett hü és sikeres szolgálatáért a főbányatanácsosi cimet kapta.

— **Áthelyezések.** *Schmidt* László m. kir főbányatanácsos az aknaszlatinai sóbánya hivataltól az elmult napok egyikén bucsuzott el. Máramarosszigetre köttözött. — A m. kir. pénzügyminister *Zimay* Cézár szokolcai adóhivatali ellenőrt a selmecbányai kir. adóhivatalhoz helyezte át. — *Zimmermann* Pál kir. járásbirósági irnokot a szolnoki kir. törvényszékhez helyezték át.

— **Tüzoltók közgyülése.** A selmecbányai önkéntes tüzoltó egyesület ma vasárnap délelőtt $10^1/_2$ órakor tartja évi rendes közgyülését a városház nagytermében. Az egyesület elnöksége ez uton is fölkéri a tagokat, hogy lehetőleg teljes számban jelenjenek meg a közgyülésen. A közgyülés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Parancsnoksági jelentés. 3. Elnöki jelentés. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Jövő évi költségvetés megállapitása. 6. Tiszteletbeli tagok választása. 7. Inditványok. 8. Tisztujitás.

— **Esküvő.** *Büchler* Henrik törekvő fiatal kereskedő polgártársunk jövő hó 3-án köt házasságot *Geiger* Malvinnal Geiger Mark és neje kedves leányával.

— **Tóth Imre dr.** városunk hirneves főorvosa a mult héten fejezte be egy időre Kertészeti előadásait. Örömmel láttuk, hogy — különösen tavasszal — mily nagy számmal, — mindenféle rangbéli — mily figyelemmel hallgatta a tudós főorvos hosszas tapasztalaton és tanulmányon alapuló előadásait, amelyeket részint a teremben részint saját kertjében szemléltető kisérletekkel is megtoldott. Ha lesz valamikor Selmecbányán modern, jövedelmező kertészet, azt első sorban Dr. *Tóth* Imrének köszönhetjük. A kezdet nehézségeit már megtörte nagy akarat erejével és szakértelmével, a kertekben már az ő utmutatása szerint kezdenek eljárni s ha közönségünkben még inkább felébred az érdeklődés, a haszon sem fog elmaradni. Valóban csodáljuk, hogy Dr. *Tóth* Imre elévülhetetlen nagy érdemei, amiket mint orvos, mint gazda, mint városi polgár szerzett részint a közegészség — részint a közgazdaság és a jótékonyság terén, — hogy ezek a nagy érdemek eddig kellő és illő méltányásra nem találtak. Reméljük, hogy a hazafias tulipántos kormány megfogja látni és becsülni azt a magyar embert, aki munkálkodott eddig is, de nem jutalomért, kitüntetésért; lesz egy köszönő szava hozzá, hogy munkakedve ne lankadjon, hogy mi selmeciek még tovább is élvezhessük áldásos tevékenységét.

— **Főiskolai tanári kinevezés.** A király *Boleman* Géza és *Barlai* Béla dr. főiskolai rendkivüli tanárokat rendes tanárokká nevezte ki, az előbbit a bányaszati és erdészeti főiskola elektrotechnikai tanszékéhez, az utóbbit a vaskohászati tanszékhez. — Kinevezte továbbá a m. kir. pénzügyminiszter *Réz* Géza mérnököt, *Kövesi* Antal mérnököt és *Farbaky* Gyula mérnököt, főiskolai helyettes tanárokat főiskolai rendkivüli tanárokká és pedig Réz Gézát a bányamüveléstani tanszékhez, Kövesi Antalt az erőmütani, Farbaky Gyulát a második géptani tanszékhez. Legközelebb az erdészeti szakon lesznek kinevezések és pedig *Kövessy* Ferenc rend. tanár és *Janko* Sándor főerdész lesznek rendes tanárokká kinevezve.

— **Kereskedőink és a tulipán mozgalom.** A városháza tanácstermében mult vasárnap megtartott értekezleten kereskedőink egész határozottsággal jelentették ki, hogy a tulipán-mozgalmat és az Orsz. Védegylet iparpártoló törekvéseit örömmel üdvözlik s tőlük telhetőleg ugy hazafias érzületükből kifolyólag kötelességszerűen, mint saját érdekükben is mindazt megfogják tenni, amit tőlük a hazai ipar és kereskedelem előmozditása érdekében a társadalom jogosan megkivánhat. Igy a selmeci tulipánkert megalakitásakor már készséges támogatókat fognak a mozgalmat vezetők kereskedőinkben lelni. A kérdést fény- és árny-oldalairól bőven, alapos gyakorlati felfogással világitották meg az értekezők s közülök különösen *Steiner* Bernát, *Goldner* Adolf, *Singer* Miksa, *Weisz* Simon, *Weisz* Adolf stb. melegen szólottak hozzá. Az elnöklő *Vörös* Ferencz tb. főjegyzőt, aki az Orsz. Védőegyletet, A Tulipán mozgalmat s az osztrákoknak társadalmi és közigazgatási uton azok ellen inditott ellenséges törekvéseit példákkal bővitve ismertette, lelkesen támogatta felszólitásaival *Singer* Lajos ügyvédjelölt, aki erős hittel van eltelve az uj korszak eme iparpártoló mozgalma iránt. Az értekezleten azt a benyomást szereztük, hogy városunkban a tulipánmozgalom csak az ott kifejtett nézetek figyelembe vétele mellett vezethet üdvös eredményre. A gyakorlati élet embereinek nézetét hallottuk. Azon az értekezleten, akik egyuttal hazafiak és városunknak hü polgárai is azt a hivatottságot érzik magukban, hogy az üdvös eszmét leghathatósabban ők mozdithatják elő és segithetik a kivitelig.

— **A liceumi érettségi** irásbeli vizsgálatok az uj miniszteri szabályzat szerint a mult hét három első napján voltak. E szerint a görög- és a német nyelv már nem képezik érettségi tárgyat. Részt vett 43 tanuló. A szóbeli vizsgálatok junius hó 25-től 29-ig tartanak.

—,**Hivatalvizsgálat.** *Helmbacher* Nándor az ipolysági kir. törvényszék elnöke az évi rendes hivatal vizsgálatot a mult hét folyamán tartotta meg a kir. járásbiróságnál. A vezetés és az ügymenet minden ágára kiterjedő pontos vizsgálat befejezése után teljes elismerését nyilvánitotta az elnök a járásbiróság vezetőjének *Liha* Antal kir. járásbirónak, a hivatalnak mintaszerü vezeteséért, ugyszintén a *Flórián* Gerő albirónak az ügyek gyors és szabatos ellátásáért.

— **Motoros rekord a hegyek közt.** *Boleman* Ede városi mérnök a mult vasárnap délután 206 kilométernyi utat tett meg benzines motorján négy óra alatt. A hegyi utakon ez a legjobb rekord a mit eddig Magyarországon elértek s igy Boleman a legelső hegyi motor bajnoka az országnak.

— **A főiskolai gárdaezred** jövő hó 4-én pünkösd hétfőjén tartja záró hadgyakorlatát. A gyakorlatról való bevonulás után a vigadó kertjében «baka» majálist rendeznek a hadfiak, s ennek keretében bucsuznak el az idén nyugalomba vonuló tisztek és kiszolgáló legények ezredüktől. Az egészről bővebb tájékozást nyujtanak külömben a napokban szétküldendő meghivók.

— **Főiskolai hallgatók nagygyakorlat tanulmányutja.** A főiskolai bányász hallgatók rendes évi nagy tanulmányutjukra a jövő hó 5-én indulnak el *Rész* Géza. *Farbaky* Gyula és *Bartha* Béla dr. tanárok vezetése alatt Szászországba és Csehországba. A fémkohászok *Faller* Károly és *Schelle* Róbert tanárok vezetésénél porosz Szilézsiába mennek tanulmányutra.

— **Tulipánkert.** Özv. *Ocsovszky* Vilmosné urnő értesiti az érdeklődőket, hogy a tulipánkert itteni bizottsága az alakuló gyülést pünkösd első napján tartja a városház tanácstermében.

— **Selmeci tulipán.** A selmecbánya—hegybányai gyermekjáték-készitő tanmühely vezetője igen tetszetős, szép tulipánokat csináltat fából. A tulipánok kézileg készülnek s nálunk *Sümegh* János divatáru üzletében és *Márkus* M. cukros boltjában kaphatók *egy* koronáért. A gyár vezetősége a befolyó összeget a gyermekjáték gyár fejlesztésére forditandja s igy aki a gyár tulipánjaiból vesz nemcsak a honi ipart pártolja, de különösen városunknak is használ.

— **Barsmegye megtorló közgyülése.** Barsmegye törvényhatósági bizottsága e hó 17-én rendkivüli közgyülést tartott *Kazy* János főispán elnöklete mellett. A gyülés legfontosabb tárgya az alkotmányvédő bizottságnak a nemzeti ellenállás tárgyában tett jelentése és javaslata volt.

A jelentés első részében szól a közönség által összegyűjtött pénzösszegről, amely 65.000 kort. tesz ki; ebből a jóléti bizottság elköltött 53,000 kort., mely összeg már be is folyt, ugy hogy mindenki hiánynélkül visszakaphatja pénzét a felmerült költségek az időközi kamatokból térülnek meg. Esetleges többlet a F. M. K. E. lévai választmányát illeti. Az állanó választmány a jelentést tudomásul vette azon módositással, hogy a fennmaradó időközi kamatokat a F. M. K. E. nem a Léva városi és járási választmánya, hanem a barsmegyei választmánya kapja.

Rendkivül heves vitát provokált a jelentés második része, melyet az állandó választmány f. hó 16-án tartott gyülésében nem fogadott el. A 100-as bizottság szükebb intéző bizottsága tudniillik azt javasolta, hogy azon tisztviselők iránt, hik a törvénytelen kormány rendeleteinek nem engedelmeskedtek és azt el nem ismerték, fejezze ki a bizottság hazafias elismerését és háláját; azokat pedig, kik a törvényes esküjök ellenére vállalkoztak arra, hogy az alkotmánytipró kormánynak segédkezzenek, büntesse meg. És pedig négy tisztviselőre nézve felfüggesztést és négy ellen fegyelmi eljárás meginditását javasolta. Ez után a teljes 100-as bizottság ugy módositotta, hogy a hivatali felfüggesztéstől ellátott, hanem a felsorolt 8 tisztviselő ellen, a kezei közt lévő bizonyságok alapján a fegyelmi eljárás meginditását javasolta. Ezen javaslatot az állandó választmány nem fogadta el, hanem azt határozta, hogy a vármegye összes hivatalban maradt tisztviselői, névszerint az összes főbirák és polgármesterek megrovásban részesüljenek, illetőleg hogy hivatalban maradásuk miatt a törvényhatóság rosszalását fejezze ki.

Az állandó választmány ezen határozta, mely egy kalap alá vette a összes tisztviselőket, hogy a 100 as bizottság javaslatát lehetetlenné tegye, rendkivül felháborította a törvényhatósági bizottság azon tagjait, akik az érdek—kötelékeken felül állva példát kivántak statuálni a jövőre nézve. A heves és szenvedélyes vitában részt vettek az állandó szélmány javaslata mellett dr. *Belica* Pál, ellene *Balogh* János, *Zongor* János, *Dombay* Vilmos, *Belcsák* László mint a százas bizottság tagjai, továbbá *Csekey* Vilmos; közbeeső inditványt tettek *Simonyi* alispán, *Botika* Győző, *Kovács* S. Lajos.

A fölmentő párt kifogyván az argumentumokból, szavazást követelt, amit déltájban el is rendelt a főispán. Az állandó választmány javaslata mellett igennel szavaztak 33-an, ellene 31-en. Igy tehát 2 szótöbbséggel az áll. választmány javaslata győzött, amelyet azonbau Bathy László prépost inditványára a nemmel szavazók, mint törvénytelent azonnal megfellebbeztek mivel a törvényhatósági bizottságnak itéletet mondani joga nincs, már pedig a rosszalás itélet.

Az elnöklő főispán pedig kijelentette, hogy habár a közgyülés nem rendelte el a fegyelmi eltárást ő a maga hatásköréből kifolyólag fogja azt megindítani a terhelt tisztviselők ellen.

— **A gyufagyár érdekében.** A selmecbányai gyufagyár iránt érdeklődőket és a részvényjegyzőket *Ungár* Kálmán dr. az alapitók jegyzője fölkéri, hogy hétfőn délután 5 órakor a városház közgyülési termében megjelenjenek.

— **A tekéző egylet** mult szombaton délután tartotta évi rendes közgyülését *Liha* Antal elnök elnöklése mellett. Közgyülés után társasvacsora volt az egylet Baumann-kerti helyiségében. Itt emlitjük meg, hogy a tavaszi dijtekézés junius hó 9-én lesz.

— **A polgári lövölde közgyülése.** A polgári lövölde tagjai az egyesület évi rendes közgyülését junius hó 10-én tartják meg. A lövölde ma délután nyilik meg s ezután minden vasárnap délután megtartják a rendes céllövészetet.

— **Kirándulás.** A Szitnya-Osztály keddszerdán, junius 5. és 6-án két napos kirándulást rendez Osztrolukára, Zólyomvármegyébe. Az indulás kedden reggel 6 órakor lesz a városházától; az utirány: Kisiblye, halicsitó, Zachar-major, Dobó (Dubovo), Bacúr, vissza másnap a kecskési megállóhelyhez, s onnan vasuton a délelőtti vonattal haza. Összes költség 5 korona. A jelentkezési határidő kedd, május 29-én este 8 óra *Király* Ernő ügyvivő alelnöknél.

— **Nyugdijaztatás.** *Wálny* Alajos főbányatanácsosi cimmel felruházott bányatanácsosnak a saját kérelmére történt nyugalmaztatása, hosszu, hü és buzgó szolgálatának elismeréséül, a III. osztályu vaskoronarend dijmentesen adományoztatott.

— **Helyreigazitás.** Lapunk mult heti számában *József kir. herceg Szanatorium* selmecbányai bizottságának befizető tagjai között *Milleno vich* Ferenc helyett *Milosevich* J. lett közölve.

— **A selmeci iparosok és a tulipán mozgalom.** A mult vasárnaphoz hasonló értekezlet lesz ma vasárnap délután 2 órakor a városházán, mely értekezleten az iparosok körében igyekszik *Vörös* Ferenc tb. főjegyző az ujkorszak ipari mozgalmainak hiveket szerezni, illetve tájékozást nyujtani, hogy igy mintegy előkészitse iparosainkat és a Tulipán-kert szervezésénél részükre kijelölt szerepre. A kik meghivót nem kaptak, ugy az iparos mesterek, mint az iparos segédek ezuton is meghivatnak az értekezletre.

— **Féláru vasuti jegy a szanatóriumi gyülésre.** A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület annak a közlésére kér fel, hogy Kossuth kereskedelmi miniszter a Budapesten, junius 10-én tartandó egyesületi közgyülésre az államvasutakon fel és le való utazásra érvényes félárú vasuti jegyet engedélyezett. A jegy junius 8-ától 16-ig érvényes, akik a jegykedvezményt igénybe akarják venni, irjanak a József kir. herceg Szanatórium Egyesületnek Budapestre IX., Ferenc-körut 36. szám alá.

— **A szegény iskolás gyermekek felruhazására** a mult héten *Schwarcz* József, a Hungária szálló bérlője tiz koronát ajándékozott.

— **Hirtelen halál.** *Tkácsik* György bárcáskoldus péntek reggel összeesett a Metropol szálló előtt s meghalt. A rendőrorvosi vizsgálat szerint szivszélhüdés okozta halálát.

— **Fonó tanfolyam.** Amit az előbbi kormány nem volt hajlandó megtenni városunk érdekében, azt az ujkorszakban gyorsan kaptuk meg, nevezetesen a fonó tanfolyamot, melyet városunk polgármestere a bányamunkások ifjabb nemzedékének a csilléseknek érdekében kért valamint mindazoknak a munkaerőknek a foglalkoztatására, a kik az iskolából kikerülve állandó munkát még nem kaphatnak. A csillések az ő szabad idejüket okosan használhatják majd fel ebben a tanfolyamban, ahol munkabérükhöz naponta némi keresetre tehetnek szert. A ministeri szakközeg a jövő hónapban fog a tanfolyam szervezése végett városunkba érkezni.

— **Működési szini előadás.** A bankai ag. ev. bányász ifjusági egyesület a jövő hónap elején előadja Tóth Ede «Kintornás család» cimü népszinmüvet. Tekintetve azt, hogy Banka külutcáinkban nagyon el volt hagyatva, s most kezdi hazafias uton haladva a magyar nyelvet elsajátitani meg

érdemli, hogy megjelenésünkkel minél jobban támogassuk a törekvőket; azért is melegen ajánljuk a derék műkedvelőket a közönség figyelmébe.

— **Feltüntést keltő uj könyv.** A világegyetem a föld és csillagvilág tüneményeinek ismertetése. Irták: Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó, — 379 szövegképpel, 74 részben színnyomatú műmellékelttel és egy forgatható csillagtérképpel. — Ára félvászonkötésben 24 korona. A világegyetem, a müveltség könyvtára harmadik kötete, tartalmánál fogva a legnagyobb vonzóerőt gyakorolja minden valódi tudást szomjumüvelt emberre; hiszen ki nem érdeklődnek a Föld felszinén, a levegőben, az óceánok mélyen és a Föld gyomrában müködő erők és tünemények iránt, melyeknek leirója Cholnoky Jenő, a kolozsvári egyetem tanára. Régen hires a közönség előtt könnyed előadásáról, vonzó és lekötő stilusáról. Ebben a munkában, melyet teljes ambicióval és sok szép utazása eredményének felhasználásával irt, talán önmagát is felülmulta: a nyujtott ismereteket úgy nyerjük, mintha valami megrendítő dráma felvonásait szemlélnök végig, hol a titáni küzdelmek díszharmoniája felséges természetreddé fejlik ki lelki szemeink előtt. Reméljük, hogy minden család, valamint magánzó, amely: könyv iránt fogékony, örömmel fogadja majd ezt legnépszerübb tárgyú, nagyszabású komoly munkát. Megtekintésre, valamint megtartás esetén 4 koronát havi részletekre szivesen szállitja a könyvet: Joerges Á. özvegye és fia könyvkereskedése Selmecbányán.

— **Kideritett lopás.** A folyó év február havában Szentantalban *Singer* Mór korcsmáros pincéjét feltörték s onnan elvittek 290 korona értékü italnemüt. A tettesek nyomazása nem sikerült, mert nyomazás nem is volt, mivel a rendőrök a főispáni installációkkal voltak elfoglalva. A véletlen azonban kideritette a tetteseket. A mult héten szerdán *Bernáth* György majoros gazdától elloptak három bárányt. *Melzky* Janos rendőrbiztos a nyomon haladva *Mojzis* György bankai majorjához jutott el, ahol házkutatást tartva. bárányt ugyan nem, annal több kis hordót kapott, melyeknek hol szerzését nem tudta igazolni a Mojzis familia s amelyek Singer Mór szentantali lakós pincéjéből valók. A pincét tehát valószinüleg Mojzis urék törték fel s ők vitték el a snapszokat is.

— **Egy hazafias szépirodalmi ujság.** Az Őr folytatja most megjelent 10-ik számában is a pánszláv izgatók elleni lelkes küzdelmét. Buzgó őre a magyarságnak, és méltán kedvelt, szeretett lapja a Felvidéknek. — A jelen szám tartalma: 8. Irta: (Hh.) Dalok, (Versek) irta Vidor Marci. Miért szeretem én a nefelejtset? Irta: Falk Zsigmond Ki a szabadba. (Vers). Irta: Peterdi Andor. Hódi tás. (Egy leány naplójából.) Irta: Mária. Kuruc bucsu. (Vers) irta vasadi Balogh György. Mesék nagyoknak. A vállomás. Mea culpa. (vers.) Irta Sugár. Amiről beszélnek. A tulipán. Irta (-ik.) Mutamur. (vers) Irta Karafiáth Jenő. Tollhegyről. Bocskay. — Veres Pálné. — A Kossuth-nóta. — Corneille. — Lombroso. — Pálmay Ilka férjhez megy. — Rigó Jancsi hegedüje. — Amnrikaias. — Májusi strófák. Irta Pukk. Az uj megváltó. (Második részlet a «Vállomások»-ból.) Irta Lang A. József. Az Őr. Pánszláv képviselők. — A sibukottak. — Pivkó ur. — A kizárt papnövedék. — Csendélet Nagyócsán. — Túróc öröme. — Kollár-kultusz az iskolában. — Ostromállapot Predméren. — Pánszláv temetés. — A FMKE közleményei. Irókról, könyvekről. Falk Zsigmond dr: Mindennapi történetek. — Miskolczy Simon János: Történetek. — Király Gizi: Gyónás. — Uj könyvek. — Lapszemle. — Zene. — Az Őr póstája. Olvasóink pártolásába ajánljuk Az Őr-t, a mely valóban hazafias érdekeket szolgál, a miről meggyőződhetik bárki egy mutatványszámból, a melyet a kiadóhivatal (Ipolyságon) készséggel küld.

— **Főzőmüvész** lehet mindenki, a ki a Maggi-féle leves és ételizesitőt használja. Néhány csepp, tálalásnál hozzáadva, azonnal megfavitja az étel izét Az izesitő nem főzendő az étellel s takarékosan használandó!

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1906. évi május hó 13-tól, május hó 19-ig.

Születés.

Cserven József, Weisz Mária, leány, Selmecbánya
Judt Ferenc, Fraj Anna, „ „
Szpiska Mihály, Jurasovits Olga, leány, Selmecbánya
Gregor Márton, Szluka Anna, „ „
Vincze János, Braxatórisz Emma, „ „
Gverk Mihály, Sleichardt Gizella, „ „
Daubner András, Kmetik Antónia, fiu, „
Gürtler János, Bulla Franciska, „ „

Kihirdetés.

Kövössy Antal, Schwartz Margit, Selmecbánya
Róth Gyula, Mojzer Mária, „

Halálozás.

Makovinszky Katalin 18 hónapos, tüdőgümőkór, Selmecbánya
Horeczky Samu 84 éves, aggkór, „
Szliaszky Mária 2 hónapos, bujakór, „
Daubner János 2 órás, gyengeség, „

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

A Martos Sándor dr. és Árkosi Béla urak közt fölmerült becsületbeli ügyi a lovagiasság szabályai szerint befejezést nyert.

Selmecbánya, 1906. évi május 23.

Boleman Ede s. k. Kuti István s. k.
Balás Hugó dr. s. k. Fekete Zoltán s. k.

Nagyon alkalmas utazásoknál. — Nélkülözhetetlen rövid használat után.
Fertőtlenitő hatóság által megvizsgálva.
Attest Bécs, 1887. julius 3.
Kalodont
nélkülözhetetlen
fog-crême.
A fogak tisztán tartásához fogvizzel nem elegendő. — Eltávolitása a fognus körül akaratlanul képződő ártalmas anyag, csakis mechanikai tisztitással egyesitett egy felélesztő és antiseptikus hatással biró fog-Crémmel elérhető. A „KALODONT“ használata az összes kulturállomokban a leghatásosabbnak bebizonyult.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás! a Jibély-féle ház második emeletén egy 5 szoba, 1 konyka s 2 éléskamrából álló lakás 1906. évi augusztus hó 1-től kiadó. — Bővebbet a Selmeci Népbankban.

Honvéd-utca 50. szám alatti **HÁZAM.** valamint **4 drb Takarékpénztári részvény** (egyenkint is) **szabad kézből eladó.**
Seidel Ágoston.

Fényképészeti gépek és kellékek □ □ □
első és mindig friss minőségben
(hitelképes egyéneknek részletfizetésre is.)
Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál
Terasseon.

MAGGI-féle IZESITŐ
nélkül ne együnk levest.

Nincs többé iszákosság!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbat a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejti mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki s sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segitett és sok embernek életét számos évvel meghosszabbitotta.

Az intézet, mely a valódi, világhirü Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kivánják, egy próba adagot es egy köszönő irásokkal teli könyvet dij és költségmentesen küld. A Cozapor teljesan ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul levelezünk.

Egy cég az ujságokban hirdetéseket közöltet, melyek szövege ami hirdetésünk puszta utánzata; sőt nem éri be ezzel sem, hanem utánozza törvényes védjegyünket is (palack és kéz). Kétségkivül felesleges a t. közönséget arra figyelmeztetni, hogy emlitett cég semminemü összeköttetésben sem áll velünk és hogy a por, melyet elnd sem a valódi, világhirü Cozapor.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, LONDON 427 (Anglia).
Levelek 25 lev. lapok 10 fillérrel bérmentesitendők.

340/1906. végrch. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a selmecbányai kir. járásbiróságnak 1905. évi V. 168/1 számu végzése következtében dr. Balás Hugó ügyvéd által képviselt Selmeci Népbank javára Csiba István ellen 1463 K s jár. erejéig 1905. évi április hó 14-én foganatositott biztositási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1303 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a selmeci kir. járásbiróság 1905. évi V. 168/4. számu végzése folytán 1463 K tőkekövetelés, ennek 1905. évi február hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódij és eddig összesen 128 K 06 f-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Selmecbányán alperes lakásán leendő eszközlésére **1906. évi junius hó 7-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Selmecbánya, 1906. évi május hó 20.

Óváry Dezső
kir. bir. végrehajtó.

Üveg és porcellán üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönségnek becses tudpmására hozni, miszerint a Deák Ferenc-utca 251 sz. Weiner Lipót-féle házban 9 év óta fennálló vasáru üzletemet

üveg- és porcellán-áruval

bővitettem ki.

Raktáron tartok: **legfinomabb porcellán evő, tea és kávé készletek, továbbá üveg, tükör és lámpa árut.**

Legnagyobb sulyt fektetem

hazai iparcikkek

terjesztésére és eladására.

Elvállalok mindennemü *tükör és üvegmunkát*, továbbá mindennemü *képkeretek* elkészitését, mely munkákat esetleg házban is készittetem.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását ezen uj vállalatomhoz kérve, a legjobb és legelőzékenyebb kiszolgálást biztositva, matadok

tisztelettel
Bock Márk
vas és üveg kereskedő.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA!

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MÜVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusitó hely: Ernst Zsigmond Selmecbánya.

VÉDJEGY.

Arany érmek:
Berlin 1903.
London 1904.
Antwerpen 1904.
Paris 1904.

GRAND PRIX:
Paris 1904.
Antwerpen 1904.

Nincs többé molykár
ha a szab.
Mönnig-féle molyirtószert
használjuk.
Szagtalan folyadék!!
A szövetek szineire nem ártalmas.

Eladási árak:
1/1 liter üveg . K 4·50 1/2 liter üveg . K 2·60
1/4 „ „ . „ 1·50 1/8 „ „ . „ 1·—
Fecskendőkészülék korona 1·50 és 1·—
Főelárusitóhely Selmecbánya és környékére:
ERNST ZSIGMOND-nál
Selmecbányán.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és tél gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

400 mm. szalonna

fehér sós, csontnélküli, szép tiszta, pörkölt bőrű, bárminő részlelekben. kg-ja	140
Zsirnak való szalonna, sótalan, friss vágású	144
Füstölt vastag szalonna	148
„ vékony „	140
Debreceni paprikás szalonna	160
Füstölt kolbász sertés húsból, azonnal ehető v fózni való	184
Pácolt fokhagymás paprikás szalonna	200
Pácolt bőrös sonka, karmonádli, oldalas	—
Pácolt sovány, szalonna nélküli sonka, karmonádli, oldalas	160

A fönti áruk szállitó levele és csomagolása ingyen.

Elsőrendű *házizsir* kg.-ja	148

Hozzá szelencék: 5 kg-os 120, 10 kg-os 150, 25 kg-os 300 f.
100—200 kg. vételnél ingyen hordó.

Tormás virsli párja 10 f, 50 pár vételnél 8 f. Szalvaládá darabja 10 f, 50 pár vételnél 8 f.

Az árak fillérekben értendők.

Árulm árai, melyek gyakran változók, e helyen minden számban „400 mm. szalonna" cim alatt találhatók.

Szállitja
Balczár Lajos kiviteli üzlete Nyiregyháza
Telefon 134. sz. Sürgönycim: Balczár hentes Nyiregyháza.

Legfinomabb a maga nemében
a „CERES"-
ÉTEL ZSIR!
(kókuszdiókból).
Tészta-, pecsenye-sütéshez és főzéshez a legjobb.
SCHICHT GYÖRGY
„CERES"
tápszerművek osztálya
Aussig E/m.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE
BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCZA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

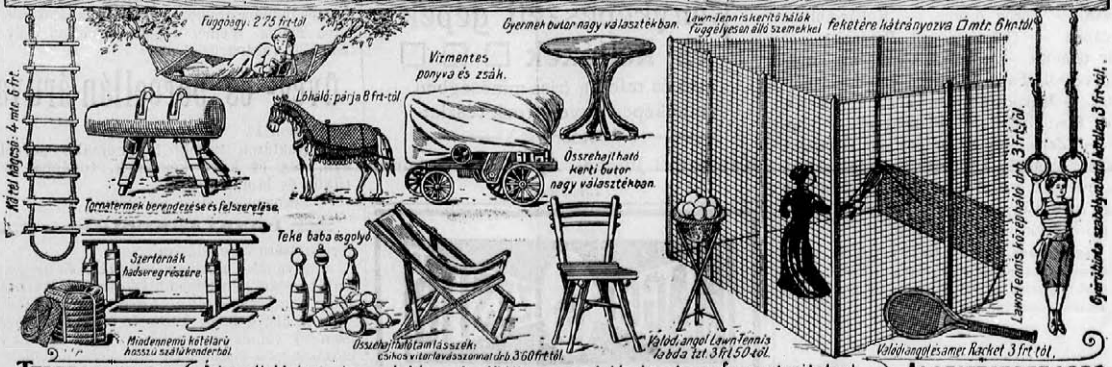

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések pontosan foganatositatnak. ALAPITTATOTT: 1878.

1906. évi 842. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A selmecbányai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy selmeci népbank végrehajtatónak Zsilka Andrásné Klór Mária végrehajt. szenvedő elleni 354 K tőkekövetelés s jár. iránti végrehajt. ügyében a selmecbányai királyi járásbiróság területén lévő Klór Mária és Zsilka János tulajdonául bejegyzett, a selmecbányai 1032 sz. tjkvben bejegyzett A + 2582. hrsz. 240 népössz. sz. házra és udvarra 440 korona és azt + 2584 hrsz. kertre 1876 korona ezennel utóajánlat szerint az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi junius hó 23-ik napján d. e. 10 órakor a hodrusbányai rendőrbiztos hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazsü. miniszt. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Selmecbányán, 1906. évi május hó 9-én.

Liha Antal,
kir. jbiró.

Nyomatott Joerges Ágost özv. és fia könyvnyomdájában Selmecbányán. 1906